

Domáci násilí

se může týkat i vás

Domáci násilí je téma, které patří do sociální patologie. Podle mezinárodních statistik jsou jeho oběťmi z pětadevadesáti procent ženy, což se výrazně neliší ani u nás. Na ochranu před tímto jevem jsem loni spolu s dalšími založila neziskovou organizaci Pomocný klíč.

Z iniciativy nevládní instituce proFem vznikla zcela první a ojedinělá studie ekonomických dopadů domácího násilí pro Českou republiku. Propojila dostupné údaje, vyšla jako publikace a nyní se překládá do cizích jazyků. V rámci mezinárodní konference byla prezentována na půdě senátu s cílem informovat nejen veřejnost, ale i vládní představitelky, a tak se podílet na co největší prevenci. S ohledem na fakt, který dokládá téměř sto procentnost ženských obětí, bylo ve studii finančně sumarizováno násilné chování mužů vůči ženám. Sociální patologie domácího násilí se odráží na dětech, žijí-li v takové rodině, jsou de facto stejnými oběťmi. Problematika týrání se týká i seniorů, zejména zdravotně znevýhodněných, bezbranných. Těmito případy je rovněž nutné se zabývat.

Týrání má řadu podob a forem

Studie také prokázala, že ani dnes řada obětí nedokáže rozlišit, že se v jejich intimním partnerství o domácí násilí jedná, ačkoli zažívají bezprávně vynucovanou nadvládu, mocenský postoj agresora, jenž neak-

ceptuje lidskou důstojnost druhého. I přesto, že u nás jsou důležité změny v legislativě a domácí násilí je řazeno k trestným činům, ke komplexnímu řešení to bohužel stále nestačí. Je nutné poukazovat na dlouhodobost, při níž se často zvyšuje utrpení, což ohrožené oběti musejí prožívat, nemají-li kam jít a nejsou-li jako rozvedené ani za mnoho let vypořádány ze společného jmění.

40% žen zažilo domácí násilí

Týrání má řadu podob a forem, fyzickou společně s psychickou, k nim se čteně přidružuje ekonomický teror, citové vydírání, vyhrožování, izolace oběti, omezování jejího pohybu, kontrola komunikace, sledování (stalking) a další. Většina trýznění jde ruku v ruce, téměř nikdy se nejedná jen o jeden čin. Újma na zdraví znamená nejhorší následek s nejvyššími finančními částkami. Po britském vzoru naše studie také poprvé pracovala s emocionálními důsledky. A těm, co by se jimi nechtěli zabývat, musím zdůraznit, že každé lidské poznání neoddělitelně s emocionální souvisí. A poznání u domácího násilí jsou velmi bolestivá, proto oběti mívají negativních emocí nadbytek.

Výpočty ve studii vycházejí z relevantních údajů za rok 2010, a to vyčíslením nákladů policie, státních zastupitelství, soudů v trestněprávních

a občanskoprávních řízeních, přestupkových jednání, sociálních služeb, vyplácených podpor v nezaměstnanosti, částek za nemocenské a výdajů ve zdravotnictví. Toto vše znamená 1,3 miliardy korun. Emocionální dopady vyčíslilo jako »adekvátní kompenzaci« tři tisíce respondentek na 19 miliard a 250 milionů korun. Nejsou zde však přičteny následné konsekvence, které se v době dotazu ještě neprojeví. Nebylo možné zpracovat ani dopady, k nimž u nás nejsou statistické výstupy, včetně dalších nákladů na straně obětí i státu. Výčet obou částek je tedy jen ve spodní hranici skutečných výdajů. Závěrem chci ještě zmínit důležitou větu: čtyřicet procent žen ve věku od 18 do 65 let minimálně jednou ve svém životě domácí násilí zažilo, jsou jím tedy víc ohroženy než rakovinou nebo autonehodou. Nejen proto, ale i z humanitního hlediska není možné domácí násilí bagatelizovat, včetně všech emocionálních vjemů.

■ Eva HURYCHOVÁ

"Násilím jsou ženy ohroženy více než rakovinou!"

Eva Hurychová, zpěvačka a spisovatelka, která bude příští rok končit dálkové studium na Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci. Jako oběť domácího násilí je kromě jiného spoluautorkou studie ekonomických dopadů domácího násilí pro ČR a obětem domácího násilí pomáhá i přes svou Evinu schránku: evinaschranka@email.cz.

